

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Kristiansand, den 30. desember 2006

**HØRING VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I
LOV AV 4. JULI 2003 NR. 84 OM FRITTSTÅANDE SKOLAR -
FRISKOLELOVEN**

Fra Ansgar Bibelskole, Kristiansand

Ansgar Bibelskole (ABS) takker for brev av 10.10.06 og oversendt høringsnotat om forslag til endringer i friskoleloven.

ABS ble opprettet i 1959 og har siden drevet med godkjenning og støtte under vekslende lover frem til nåværende friskolelov. ABS er i dag godkjent med fire linjer med totalt 120 elevplasser. Ultimo mars 2005 søkte ABS om godkjenning av reviderte læreplaner for *bibellinjen*, *idrettslinjen* og *musikklinjen* samt om godkjenning av læreplan og støtte for opprettelse av et gitt antall elevplasser på ny *danselinje*. Høsten 2006 var ABS landets 3. største bibelskole. (Brev fra Utdanningsdirektoratet 18.12.2006)

Som kap 6A skole vil ABS i hovedsak fokusere på spørsmål knyttet til fremtiden for dette skoleslaget, men også andre spørsmål er berørt i denne høringsuttalelsen.

Ad 2. BAKGRUNNEN FOR HØRINGSFORSLAGET:

ABS har merket seg at departementet ikke benytter begrepet foreldrerett i sin gjennomgang av norsk skolehistorie. Selv om begrepet er tatt inn under avsnittet om Norges internasjonale forpliktelser, mener vi departementet i sin praktiske utforming av forslag til ny lov ikke tydelig nok understreker foreldreretten som en forpliktende del av norsk lov. Foreldreretten må understrekes som den nye lovens viktigste grunnlag. Friskoler og foreldrerett kan ikke skilles. Forutsatt at friskoler oppfyller minstetrav til undervisningen fastsatt av staten, er staten forpliktet på at forelder/verge kan velge alternativ opplæring for sine barn.

Foreldreretten er reell bare dersom det finnes alternative skoler som sikrer ”utdanning og undervisning i samsvar med deres egen religiøse eller filosofiske overbevisning”. Dette må også innebære økonomisk støtte til skoler som er annerledes verdibasert enn offentlige skoler. Det vises til De forente nasjoners internasjonale konvensjon av 16. desember 1966 om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK), hvor det heter i artikkel 13, pkt 2a: *Grunnskoleundervisningen skal være tvungen og kostnadsfritt tilgjengelig for alle.*

Under høringens pkt. 2.2 er ABS uenig med departementets forslag til løsning av ”behov for avklaring av forholdet mellom friskoleloven og fagskoleloven”. ABS har en lang historie under privatskoleloven og tidligere lover. Friskoleloven representerte i hovedsak et

fremskritt for vår skole. Friskolelovens kap. 6A samler de fleste bestemmelser som gjelder for ”videregående skoler som gir yrkesrettet opplæring som ikke blir gitt ved videregående offentlige skoler” og viderefører bestemmelsene i tidligere friskolelov § 2-2 bokstav e) og tidligere privatskolelov § 3 bokstav e). Departementets ”forslag til avklaring” innebærer at fire nye lover bringes inn i diskusjonen om bibelskolenes fremtid, universitets- og høyskoleloven, fagskoleloven, endret privatskolelov og folkehøyskoleloven. Som hovedsynspunkt mener ABS at forslaget til avklaring skaper enda større uklarhet. Det vises til pkt. 9.

Ad 4. GRUNNOPPLÆRINGEN I NORGE

Vi støtter departementet i det synspunkt at den offentlige skolen i Norge har utviklet seg til å kunne ta imot et mangfold av elever og gi tilpasset opplæring. Men vi vil bestride at en individuell tilpasning innenfor rammen av offentlig skole kan ivareta foreldres behov for opplæring i tråd med egen religiøs, moralsk og filosofisk overbevisning. I en skole som skal formidle en bestemt overbevisning forutsettes det at det pedagogiske personalet deler denne overbevisningen. Ingen skole kan samtidig formidle en kristen, en muslimsk og en ikke-religiøs *overbevisning*. Foreldrerettens begrep ”undervisning i samsvar med deres egen overbevisning” er noe mer enn *orientering* om moralske og religiøse spørsmål.

Ad 6. LOVENS TITTEL

ABS er uenig med departementets forslag om å endre lovens navn til *lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)*. Argumentasjonen for dette fremstår som en inkonsekvens. Departementet innrømmer fordelene med et begrepsmessig skille mellom frittstående skoler som mottar statstilskudd og private skoler som ikke mottar slikt lovhemlet tilskudd, men konkluderer med et forslag som ikke skiller mellom skoleslagene. Begrepet frittstående skole og friskoleloven er allerede innarbeidet i mediene og i folks bevissthet.

ABS er enig i lovens understrekning av at disse skolene ikke skal drives med utbytte for eierne, verken direkte eller indirekte. Friskolebegrepet understreker dette forhold og assosierer på en god måte forholdet til frivillig sektor, til forskjell fra privatskolebegrepet. Det siste begrepet bærer ofte med seg et kommersielt aspekt som er – og skal være – fremmed for friskolene. I dag benyttes friskolebegrepet i motsetning til den offentlige enhetsskolen på den ene side og til gruppen private ikke-støtteberettigede (ofte kommersielle) skoler på den andre siden. ABS mener begrepet friskole er særlig viktig i lovens offisielle korttittel, som bør være *friskoleloven*. Utformingen av lovens offisielle tittel er underordnet, så lenge friskolebegrepet benyttes.

Ad 7. LOVENS VIRKEOMRÅDE

Under lovens virkeområde vil vi gjenta vår uenighet i forslaget om å fase ut kap 6A skolene fra loven i løpet av en tre års periode. Departementet understreker at dagens kap 6A skoler fortsatt skal godkjennes og ha rett til statstilskudd, men at dette skal knyttes til andre lover. Forslaget fremstår ikke som godt begrunnet. Det synes som ønsket om strømlinjeforming av ny friskolelov medfører at kap 6A skolene må fjernes fra lovens virkeområde. Overføringen til alternative lover løser ikke problemet. Utfordringen ligger ikke i lov plasseringen, men i disse *skolenes egenart*. Departementets løsning fremstår som et forsøk på å prioritere lovens konsekvente og konsistente linjer på bekostning av skoleslagets egenartede virkelighet. For oss fremstår det bedre at lovene utformes etter virkeligheten. Konsekvensene for skoleslaget

er heller ikke tydelige. ABS er også uenig i forslaget om eksplisitt å skille fagskoleloven fra friskoleloven. Det vises til pkt. 9.

ABS vil også reise spørsmål ved forslaget konsekvente avvisning av rett til desentralisert fjernundervisning, forstått som nettbasert undervisning eller bruk av telefon, brev eller e-post. For både videregående skoler og kap 6A skolene kan disse hjelpemidler fremstå som et godt alternativ. Vi spør hvor fremtidsrettet det er å fremsette forbud mot bruk av nye hjelpemidler i undervisningen for unge mennesker. Men vi deler departementets forståelse av at friskoleloven, eller dens erstatte, først og fremst skal sikre et godt opplæringsmiljø, noe som forutsetter at undervisningen i all hovedsak finner sted i et nært sosial- og læringsfellesskap.

ABS er enig med departementet i forbudet mot å kjøpe omfattende tjenester av andre aktører for å omgå lovens formålsbestemmelse. Men vi er uenig i et konsekvent forbud. Noen skoler, ABS inkludert, vil på enkelte fagfelter som musikk, drama og idrett ha behov for så spesiell kompetanse at den må kjøpes fra selvstendige firmaer. Normalt skjer dette ved å ansette timelærere, men kjøp av tjenester er noen ganger faglig sett den beste løsningen. Dette skjer også i offentlige skoler. Et generelt forbud mot å kjøpe undervisningstjenester kan sette skolene i en vanskelig situasjon. Forbudet bør tas ut av loven, alternativt utformes lik at begrenset unntak kan gjøres.

Ad 8. GODKJENNING MED RETT TIL TILSKUDD

ABS er enig med departementet at en skoles primære formål er å drive undervisning. Dette er imidlertid ikke til hinder for at en skole opprettet på religiøst grunnlag også kan ha som formål å drive religiøs opplæring. Vi har merket oss at religiøst formål ikke lenger er grunnlag for godkjenning og støtte, slik det var i den gamle privatskoleloven. Men vi oppfatter det ikke som noen saklig endring når departementet foreslår å bytte ut begrepet formål med begrepet grunnlag. Regjeringserklæringen er tydelig på at skoler som drives på et religiøst grunnlag skal godkjennes og at staten skal yte tilskudd til denne typen skoler.

ABS mener loven fortsatt bør gi rett til godkjenning og tilskudd etter loven så lenge lovens forutsetninger oppfylles. Det er et tilbakeskritt at departementet foreslår å innføre skjønn i godkjenningssaker. Begrunnelsen for denne rett er foreldrerettens sterke stilling.

ABS mener også at tidsfristen for oppstart og nedlegging av skolevirksomhet er for kort. Noen små skoler kan i perioder ha et mindre elevgrunnlag. Også andre årsaker kan ligge til grunn for at enkelte læringstilbud legges ned for et år eller flere. Dersom den foreslåtte regel også skal anvendes for det enkelte studietilbud, vil det begrense den fleksibilitet og tilpasningsevne som etterlyses i annen undervisningssammenheng. Dette gjelder særlig for § 6A skolene.

ABS er ikke uenig i forslaget om ny godkjenningssøknad ved eierskifte, men har spørsmål til hvordan forslaget skal forstås og praktiseres. Friskolelovens krav om at skolene skulle organiseres som selvstendige juridiske enheter medførte at ABS fra 01.01.06 ble organisert som et ikke-kommersielt aksjeselskap. Aksjene eies 100 % av skolens ene eier. Et eventuelt fremtidig samarbeid med andre kirker og trossamfunn om bibelskoledriften vil normalt innebære at disse kjøper aksjer. Vil ethvert salg av aksjer tolkes som "eierskifte"? Eller settes grensen ved salg av 20, 30 eller muligens 50 % av aksjene? En klargjøring er nødvendig. ABS vil mene at så lenge opprinnelig eier sitter med aksjemajoriteten kan ikke et utvidet økumenisk samarbeid forstås som eierskifte.

Ad 9. VIDEREGÅENDE SKOLER SOM GIR YRKESRETTET OPPLÆRING SOM IKKE BLIR GITT VED VIDEREGÅENDE OFFENTLIGE SKOLER

Departementet betoner med rette disse skolenes særpreg og forskjellighet. Det understrekes at noen har søkt om godkjenning som fagskoler, mens noen er blitt høyskoler. Videre sies det at mange av skolene gir utdanningstilbud som dekkes av ordinære studieprogrammer innen offentlig videregående opplæring.

Denne fremstilling er riktig i noen tilfeller, men er ikke dekkende for skolene som gruppe. Dagens virkelighet innebærer ikke at bibelskolene som type skoler er i ferd med å forsvinne eller kan "fordeles" til andre lover. Eksempelvis fremstår ABS i dag som mer bibelskole enn noen gang.

Riktignok har Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) utviklet seg fra Ansgar Bibelskole (ABS). ATH er i dag godkjent som høgskole med bachelorgrads- og mastergradsstudier. Men høgskolen har i mange tiår bestått som egen skole ved siden av ABS. Helt fra 1968 har høgskolens forløper tilbudt et fireårs studietilbud som har vært atskilt fra ABS. Arbeidet med høgskolens akkrediterte bachelor- og mastergradsstudier har skjedd gradvis og uavhengig av bibelskolens eksistens og utvikling.

ABS tilbyr i dag musikklinje og idrettslinje, i tillegg til bibellinjen. ABS har også søkt om godkjenning av danselinje. Men det er en fortegnelse å tolke dette slik at studietilbudet ved ABS dekkes av offentlig videregående skole. På alle linjer er bibelundervisningen felles bærebjelke. Dette er tydelig i læreplanene. Linjenes kalles da også "Bibel & KRIK", "Bibel & musikk", "Bibel & dans" (i søknaden) i tillegg til "Bibel & disippelskap".

Særpreget ved ABS – og de fleste av landets bibelskoler – er at studietilbudet retter seg mot friskolelovens elevgruppe, der studiekompetanse (videregående skole) ikke er opptakskrav. Elevene er normalt i alderen fra 16/17 til 19/20 år. I dagens skole-Norge betyr det at flertallet av søkerne har gjennomført videregående skole. Men det betyr ikke at studietilbudet nødvendigvis ligger på høgskole- eller fagskolenivå. Innenfor bibelkunnskap og troslære vil de fleste fagene ligge på videregående skoles faglige nivå. Men elevene vil personlighetsmessig være mer modne enn gjennomsnittet i videregående skole. I tillegg til verdiforankringen og den yrkesmessige innretningen på undervisningen, er det dette forhold som gir bibelskolene sitt unike særpreg. For ABS er dette et valg og ønsket særpreg.

Departementets forslag om å avvikle kap. 6A skolene som skoletype fremtrer som lite gjennomtenkt. Forslaget innebærer at ABS får tre år på seg til å utvikle en ny identitet og søke en lovforankring som ikke er naturlig eller ønsket. Det er i utgangspunktet bra at kap 6A skolene får mulighet til å utvikle seg og søke tilknytning under andre lover. Det er imidlertid frustrerende at dette ikke er et fritt valg, men noe skolene pålegges av myndighetene.

Departementets forsikring om at eksisterende skoler skal ivaretas og beholde sin godkjenning og statsstøtte under andre lover er viktig, men ikke overbevisende. I henhold til friskoleloven utviklet ABS for to år siden alle læreplanene på nytt og søkte om Utdanningsdirektoratets godkjenning av disse innen angitt frist 1. april 2005. (Se innledning over). Utviklingsarbeidet kostet ABS vesentlige ekstra ressurser. Snart to år senere er søknadene ubesvarte, tross en rekke purringer. Med dette erfaringsgrunnlaget oppleves fremlagt forslag om at kap 6A-skolene nå skal fases ut i løpet av tre år som lite respektfullt.

Bibelskoler og andre kap 6A-skoler må etter forslaget enten bli fagskoler, høyskoler, kanskje folkehøgskoler, eller de kan legges om til å gi ordinær videregående opplæring etter Kunnskapsløftet. Det er positivt at de skoler som ønsker det kan bli fagskoler, men det er i friskoleloven disse skoler i dag har hjemmel for tilskudd. En omlegging av skolens profil og læreplaner er en tung og kostbar prosess. ABS anbefaler derfor videreføring av kap 6A som hovedalternativ.

Departementets forsikring om at bibelskoler, kunstskoler og andre kap 6A-skoler fortsatt skal godkjennes og drives med tilskudd er viktig. Lovhjemlingen av godkjenning og tilskudd foreslås imidlertid overført til andre skolelover, som må tilpasses det nye skoleslaget. Vi mener det er enklere og mer logisk at friskoleloven tilpasses skoleslaget og at tilskuddsordningen for bibelskoler, kunstskoler og lignende skoler fortsetter i gjeldende lov. Det kan gjøres så enkelt som at kapittel 6A videreføres.

ABS mener at skoler som velger fagskole og som får videreført tilskuddene også må få videreført eventuell vekst i elevtall og tilskudd fram til de blir godkjent og starter opp som fagskole. Vi mener dette kan utformes innenfor eksisterende lov, eksempelvis som ”andre tilskuddsberettigede skoler”. Kapittel 6 kan dermed åpne for godkjenning av to grupper av skoler: 6A og 6B:

- 6A. Yrkesrettet opplæring på videregående nivå uten paralleller i offentlig skole med rett til også å ta inn voksne.
- 6B. Videreføring av en yrkesrettet opplæring som kan sies å ligge på nivå over og forutsette videregående opplæring eller tilsvarende

Gruppe A er forstått som en videreføring av dagens lovgivning. Det er behov for et yrkesrettet opplæringstilbud som ikke gis av det offentlige. Det finnes slike kurs på naturbruksskoler, og noen skoler ivaretar små håndverksfag. Bibelskoler har opplegg rettet mot ungdom 16 -19 år, men også andre voksne. Vi ber om at slike skoler fortsatt skal kunne gi yrkesrettet bibelskoleutdanning og være et ikke-parallelt alternativ til videregående 2 og 3, eksempelvis innen sosialfaglig barne- og ungdomslederutdanning. Gruppe A må i tillegg fortsatt ha den viktige funksjon å kunne gi utdanning til voksne med og uten rett: Slike tilbud gir voksne elever uten fullført videregående opplæring en ny start. Disse kurs på en frittstående skole er for mange blitt starten på en ny yrkeskarriere.

Gruppe B retter seg mot elever som har fullført videregående opplæring, eller har tilsvarende realkompetanse. Disse skolene vil naturlig kunne knyttes opp mot godkjenning som fagskole med NOKUT-godkjenning, hvis kap. 6 gis en alternativ formulering. Dette må tillate et annet inntaksreglement enn for videregående skoler. Læreplanen må tilsvarende entydig ligge på nivå over videregående opplæring.

Det foreslåtte kap. 6Bs omtale av disse skolene kan ha formuleringer som viser til fagskoleloven på samme måten som friskoleloven § 2-4 henviser til opplæringsloven. Det skulle ikke være noe i veien for at friskoleloven kap. 6 kan omfatte friskoler med fagskolegodkjenning. Begrepsmessig gir dette god mening og er i tråd med lovgivningen på området fra 1970 hvor man i hovedsak ”hentet” grunn- og videregående godkjenningenes faglige del fra grunnskoleloven og fra lov om videregående opplæring.

Den treårsperioden som departementet vil bruke til å fase 6A-skoler inn i andre lover bør etter vårt syn brukes til å omarbeide kap 6 slik at den nye loven kan videreføres med innholdet i friskolelovens kap 6A og at kap 6B tilføyes slik at loven også kan omfatte denne type friskoler med fagskolegodkjenning.

Departementet ber spesielt om høringsinstansenes syn på spørsmålet om hvilken lovmessig ramme som er mest hensiktsmessig for kap 6A skolene. Vårt hovedsyn er beskrevet over. Men følgende vurderinger kan legges til:

Universitets- og høyskoleloven er intet alternativ for Ansgar Bibelskole. Ansgar Teologiske Høgskole ivaretar dette behovet.

Folkehøgskoleloven forutsetter en annen driftsform og profil. Det allmenndannende element er sterkere, eksamensordningen annerledes og rammevilkårene forskjellige. Så langt ABS kjenner folkehøgskolen er dette er en uaktuell utvikling for ABS. Dette til tross for at et så sentralt element som internat også er et ikke uvesentlig miljø- og læringselement ved dagens Ansgar Bibelskole.

Fagskoleloven er den loven som ligger nærmest. ABS har nøye overveid dette som en mulighet, men konkluderte for to år siden med at dagens friskolelov best dekker vår identitet og profil. Det var dette valget som lå bak utviklingen av alle nye læreplaner som ble gjort vinteren 2005.

Den foreslåtte privatskoleloven, uten videreført kapittel 6A, er ikke aktuell. Dersom ABS skal drives etter den foreslåtte nye privatskoleloven, vil bibelskolens identitet og profil forsvinne. Da vil ABS ble en privat videregående skole. Det er noe helt annet enn det skolen har vært gjennom snart 50 år, noe annet enn dagens virkelighet og noe annet enn eierens planer for framtiden. Endret privatskolelov uten kap 6A er uaktuell.

Ad 10. KRAV TIL SKOLENES DRIFT

Regjeringen foreslår at søker skal være registrert som selvstendig rettssubjekt allerede på det tidspunkt søknaden sendes. ABS vil mene at det foreslåtte tidspunkt er et unødvendig hinder for små skoleenheter som søker om godkjenning. Tidspunktet for registrering og tilhørende betaling av innskuddskapital på kr. 100.000 bør kunne settes som krav som skal være oppfylt før oppstart av skolevirksomheten. Det foreslåtte tidspunkt vil ved avslag på søknad eller annen forsinkelse i prosessen binde kapital og ressurser på en unødvendig måte.

Regjeringen foreslår 20 elever som nedre grense for å beholde godkjenningen. ABS kan ikke se at dette kravet er godt begrunnet. Offentlige skoler har ingen slik nedre grense. For grendeskoler og enkelte bibelskoler vil den foreslåtte grensen være problematisk. Friskolelovens støtte på 75 eller 85 % av kostnadsfaktoren i offentlig skole er begrensende nok. Grensen i dagens friskolelov foreslås opprettet.

Ad 11. KRAV TIL INNHOLD OG VURDERING

Departementet foreslår at godkjent elevtall skal fastsettes for det enkelte studietilbud eller linje. ABS mener dette er et uhensiktsmessig og unødvendig krav. Kombinert med 20 elever som nedre grense for godkjenning, vil fleksibilitet i flere skoleslag blir lidende. Det vil hindre kreativitet i fagutvikling og legge sterke føringer og binde ressursene i rekrutteringsarbeidet. Det gjelder både for videregående friskoler og for kap 6A skoler. Svingninger i søkermassen foreligger fra år til år. Forslaget innebærer at mange skoler vil stå ovenfor en permanent trussel om å miste godkjenningen. Det vil også gjelde noen av linjene på ABS. Godkjenning av elevtall bør knyttes til skolens samlede elevtall. Fleksibilitet for antallet på det enkelte studietilbud bør tilstrebes, bare begrenset av generelle retningslinjer for klassestørrelse og undervisningsrom. Dette er særlig viktig for kap 6A skolene.

Ad 12. INNTAK AV VOKSNE

Kap 6A skolene har i mange år spilt en vesentlig rolle for mange voksne som av forskjellige årsaker ikke i tide fikk benyttet sin rett til nødvendig grunnutdanning. Bibelskolene har tradisjonelt vært en ny start for mange mennesker med misbruksproblemer. Etter en forsiktig ny start gjennom omvendelse og religiøs tro, modnes og trenes mange av disse til et nytt liv. Mange kanaliseres tilbake til et meningsfylt og aktivt samfunnsliv gjennom kap 6A skoler. Gjennom ABS' historie har det aldri vært mange slike elever i klassene. Det ville i tilfelle forrykket den balanse som er nødvendig for et godt læringsmiljø. Men hvert år er det noen få elever av denne kategori. For disse er inntak av voksne i friskoler som kap 6A skolene av den største betydning. Hensynet til elevene bør på dette felt veie tungt.

Ad 14. OFFENTLIGE TILSKUDD OG SKOLEPENGER

ABS støtter departementets understrekning av at alle offentlige midler og alle skolepenger skal komme elevene til gode. Det samme gjelder forbudet mot at eierne direkte eller indirekte kan ta utbytte av skoledriften. ABS har i sine vedtekter nedfelt at "Ansgar Bibelskole AS" ikke har erverv som formål. Departementet ber om synspunkter på hvorvidt loven bør sette ytterligere restriksjoner på muligheten til uttak av midler fra skolen.

Departementet skriver at muligheten til å drive annen inntektsbringende aktivitet enn skole allerede er begrenset. Vi forstår hensikten som ligger bak den omtalte begrensning, men registrerer at den allerede virker dempende på kreativitet for å øke skolens inntekter. Ingen friskoler får støtte til kapitalkostnader. For ABS dreier eiendom og lokaler seg om verdier og gavebeløp i millionklassen gjennom mange år. Eierne har subsidiert husleie for ABS i tiår etter tiår. Med en offentlig støtte på 75 % av normalkostnaden og beskjedne skolepenger, er det meningsløst å tale om å overføre penger til eierne. Ytterligere restriksjoner på eiere og dens medlemmer vil ramme muligheten for eksempelvis å skaffe inntekter på utleie av lokaler til markedsleie. Det vil være en svært uheldig utvikling.

For ABS har dessuten en ikke uvesentlig inntekt gjennom årene vært rene gaver til skoledrift. Gaver i denne sammenheng er ikke en omskrivning for skolepenger. ABS har enkeltpersoner og menigheter som årlig støtter driften, uten at gavene på noen måte knyttes til elevene. Slike gaver er ment for skolens eier og det formål eieren har med den aktuelle virksomheten. Allerede i nåværende friskolelov og regnskapsforskrifter finnes det formuleringer som gjør det problematisk å motta slike gaver. Departementet er i ferd med å stille så strenge krav til dokumentasjon og kontroll for å hindre misbruk av offentlige midler, at gaver fra frivillig sektor hindres. Vi oppfatter at dette ikke er departementets hensikt med forslaget, men advarer mot at dette kan bli konsekvensen av forslaget. ABS vil derfor be om at ytterligere restriksjoner sløyfes.

ABS vil argumentere for en åpning for frivillige skolepenger for skoleturer til utlandet. For kap 6A skoler er slike turopplegg en integrert del av det sosiale og faglige miljøet i klassene. Selv om skolen og dens eiere subsidierer slike turer, mener vi det ikke er urimelig at elevene bidrar med en egenandel. Et forbud mot dette vil ha en antipedagogisk virkning.

ABS vil også mene at så lenge friskolene ikke får støtte til husleie, må det være tillatt å innkalkulere deler av denne kostnaden i skolepengene.

Ad 15. KRAV TIL REGNSKAPSFØRING, RAPPORTERING M.V.

ABS støtter forslaget om at friskoler må følge regnskapsloven, bokføringsloven og revisorloven. Når det gjelder rapportering fra frittstående skoler, vil vi oppfordre departementet om å fullføre det påbegynte arbeidet som har til mål å samordne all rapportering slik at friskoler rapporterer én gang til ett nettsted, og at informasjonen distribueres til dem som skal behandle informasjonen (SSB, Udir, KD, fylkeskommuner og kommuner og andre) fra dette innsamlingsstedet.

Ad 16. TILSYN OG SANKSJONER

Sanksjoner mot en friskole rammer ansatte, elever og foreldre. Det betyr at uriktig ilagte sanksjoner får store konsekvenser for tredjepart. På denne bakgrunn mener vi det er viktig at departementet i forbindelse med odelstingsproposisjonen om endringer i friskoleloven gjør grundig rede for rettssikkerhetsperspektivet i vurderingen av endringer i § 7-2. ABS mener departementet har oversett viktige rettssikkerhetsaspekter. Det vil bedre rettssikkerheten om lovens endring innebar at det kun er i situasjoner der skolen innrømmer brudd på andre lover,

at departementet kan iverksette sanksjoner. I andre tilfeller må det en rettskraftig dom til før sanksjon ilegges. Først da vil departementets understrekning av at ”sanksjoner etter friskoleloven ikke er straff” være en realitet.

Ad 17.   ANDRE FORSLAG TIL ENDRINGER

Under henvisning til friskoleloven §§ 4-2 og 6A-4, om kompetansekrav til personalet, vil ABS understreke betydningen av unntaksbestemmelsen i arbeidsmiljøloven slik den var formulert i den forrige friskoleloven og tilsvarende bestemmelse i diskrimineringsloven fra 01.01.06.

ABS mener en bibelskole må ha lov til å kjenne arbeidstakeres forhold til kristen tro og moral før tilsetting. Det samme gjelder alle skoler som bygger på klare kristne verdier og representerer et reelt alternativ til offentlig skole. Først da kan skolene oppfylle sin målsetting. Forskjellige skoler vil praktisere dette noe ulikt, men religiøse skoler må ha rett til selv å definere hvilke stillinger som må til for å kunne virkeliggjøre skolens formål. Vi viser til diskrimineringslovens § 7 ledd 2 om at religiøse skoler må kunne spørre søkere om religiøse og kulturelle spørsmål ”dersom innhenting av opplysninger om hvordan søkerne stiller seg til religiøse eller kulturelle spørsmål er begrunnet i stillingens karakter, eller det inngår i formålet for vedkommende virksomhet å fremme bestemte religiøse eller kulturelle syn og arbeidstakerens stilling vil være av betydning for gjennomføringen av formålet.” For å bruke disse opplysningene må stillingen være definert slik at den har betydning for gjennomføringen av formålet. Det er en umulighet for en religiøst opprettet friskole å ikke vite på forhånd om en lærer kan ta aktiv del i religiøse aktiviteter.

Med vennlig hilsen

Bjørn Øyvind Fjeld
Rektor
Ansgar Bibelskole